

Філінович В. В.,

кандидат юридичних наук,
доцент кафедри цивільного права і процесу
Навчально-наукового юридичного інституту
Національного авіаційного університету

ПЕРЕДАННЯ ПРАВ НА ДОМЕННЕ ІМ'Я ТА ЙОГО ТРАНСФЕР ДО ІНШОГО РЕЄСТРАТОРА

Анотація. Наукова стаття присвячена висвітленню особливостей процедури передачі прав на доменне ім'я та його перенесення до іншого реєстратора доменних імен. Визначаються особливості такого трансферу за загальноприйнятими у світі правилами та порядком. Визначаються випадки можливості відмови у трансфері доменного імені до іншого реєстратора, та вказуються шляхи отримання прав на розпорядження доменним іменем, яке зареєстровано на іншу особу.

Ключові слова: доменне ім'я, право інтелектуальної власності, засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, майнові права на доменні імена, управління Інтернетом, право промислової власності.

Постановка проблеми. Доменне ім'я (далі – ДІ) як елемент веб-сайту належить до об'єктів інтелектуальної власності, яким має бути надана правова охорона. Саме тому потребують зазначення випадки переходу прав на домен [1, с. 96].

Істотна особливість правової охорони знаків під час їх реєстрації як доменних найменувань полягає в тому, що така охорона будується здебільшого на основі судової та арбітражної практики, заснованої, у свою чергу, на застосуванні по аналогії або на тлумаченні національного законодавства та міжнародних договорів. Звичайно, в деяких країнах, зокрема в США, прийняті спеціальні нормативні акти, присвячені захисту прав учасників господарського обороту на засоби індивідуалізації під час їх використання як доменних найменувань. Що ж стосується України, то це питання вимагає наполегливого опрацювання.

Мета статті полягає у висвітленні особливостей процедури передачі прав на доменне ім'я та його перенесення до іншого реєстратора доменних імен.

Виклад основного матеріалу дослідження. Першу роль у галузі регулювання положення та використання доменних імен відіграє корпорація ICANN (англ. Internet Corporation for Assigned Names and Numbers, тобто Інтернет-корпорація з присвоєння імен і номерів). Вона являє собою всесвітню некомерційну партнерську організацію, створену в 1998 році, головною метою якої є підтримка безпеки, стабільності та інтероперабельності Інтернету. Саме ICANN плідно працює над стимулюванням конкуренції в цій галузі та відповідає за розроблення політики унікальних ідентифікаторів Інтернету (тобто доменних імен). Корпорація НЕ керує вмістом Інтернету, вона сприяє його розширенню та розвитку [2].

З питанням регулювання доменних імен нерозривно пов'язано й поняття реєстранта.

Реєстрант (рос. – регистрант, англ. – registrant) – це фізична чи юридична особа, на ім'я якої зареєстровано домен, тобто це власник такого домену, точніше власник його реєстрації. Саме

ця особа несе повну відповідальність за використання доменного імені, зокрема, в незаконних цілях.

Треба розуміти, що для резервування домену власник реєстрації (реєстрант) має його зареєструвати через акредитованого ICANN реєстратора (таких є близько тисячі). Такий реєстратор перевіряє, чи є доменне ім'я вільним, після чого створює запис в WHOIS з інформацією про власника реєстрації. Система WHOIS покликана допомогти перевірити доменне ім'я на зайнятість, діагностувати проблеми під час реєстрації, але головне її призначення полягає у наданні інформації про реальну фізичну особу, місце ведення діяльності організації, а також контактної інформації Інтернет-продавця або компанії, або будь-якої іншої організації з присутністю в Інтернеті [3].

За положенням Регламенту ICANN (Bylaws) WHOIS може використовуватися в будь-яких законних цілях, за винятком сприяння масовому розсиланні непроханої комерційної реклами (так званий «спам») та сприяння виконанню масових автоматизованих електронних процесів, що направляють запити або дані, адресовані системам реєстраторів, окрім випадків необхідності таких дій для управління доменними іменами [4].

Домен також можна зареєструвати через реселерів реєстратора.

Треба зауважити, що реєстрант наділений повною свободою вибору і в будь-який час може замінити реєстратора. Реєстрант має право вільно розпоряджатися доменом протягом усього терміну реєстрації. Відносини реєстратора та реєстранта мають бути врегульовані спеціальним договором, відповідно до якого послуги реєстратора підлягають сплаті реєстрантом.

Але, перш ніж замінити реєстратора, треба звернути увагу на такі положення:

1. **Правило «періоду блокування».** Зазвичай реєстрант не може передавати ДІ новому реєстраторові протягом 60 днів (так званий «період блокування») після внесення змін до своєї контактної інформації. Це правило встановлено для запобігання несанкціонованим передачам доменів. Утім, деякі реєстратори іноді нехтують цим правилом.

2. **Суб'єкти, що можуть почати передачу ДІ.** Ініціація процесу такої передачі можлива лише зареєстрованим власником імені чи особою, що наділена відповідними адміністративними повноваженнями, або особою, яка явно уповноважена діяти від імені будь-кого з названих суб'єктів. З інформацією щодо них можна ознайомитися на веб-сторінці whois.icann.org. Це правило покликано захистити домен від несанкціонованої передачі.

3. **Попереднє звернення до реєстратора, якому планується передача домену.** Щоб розпочати процедуру передачі ДІ від одного реєстратора іншому, треба попередньо звернутися до реєстратора, якому планується передача відповідного доменно-

го імені (далі – реєстратор-отримувач). Після такого звернення з метою підтвердження свого наміру про передачу необхідно заповнити стандартизовану форму щодо цього (Standardized Form for Gaining Registrars). Якщо цей крок не буде виконано, то і ваш запит на передачу не буде оброблено. Зверніть увагу, що, за станом на 25 травня 2018 року, якщо реєстратор-отримувач не може отримати реєстраційних даних для ДІ, що підлягає передачі, то він не зобов'язаний приймати авторизаційну форму від реєстранта. Поточний реєстратор також має підтвердити намір реєстранта про передачу шляхом конфірмації форми про передачу, наданої реєстрантом. Після вчинення всіх указаних дій реєстратор-отримувач направить до реєстру інформацію про передачу. (Щоб дізнатися, хто є поточним реєстратором, можна відвідати веб-сторінку <http://www.whois.icann.org> із вказівкою відповідного доменного імені) [5, с. 7].

4. Для передачі ДІ вам знадобиться так званий код AuthInfo (також відомий як код авторизації або код передачі), який створюється реєстратором для підтвердження особи реєстранта. Метою його використання є також запобігання несанкціонованим передачам. Надання коду відбувається одним із двох шляхів:

- a. Реєстратор надає змогу реєстранту самостійно створити код через веб-сайт або службу підтримки клієнтів реєстратора.
- b. Сам надає код протягом 5 календарних днів із моменту отримання запиту про це.

5. **Можливість для реєстратора відмовити в передачі.** Реєстратор має право відмовитися від учинення передачі домену в такому разі:

- a. Наявність обґрунтованих причин неможливості ідентифікації особистості особи, яка хоче вчинити передачу;
- b. Наявна письмова заборона про передачу від власника домену;
- c. Наявні докази шахрайства;
- d. Є проблеми з оплатою доменного імені за попередній період реєстрації;
- e. Для цього ДІ діє «період блокування»:
  - Не минуло 60 днів від дати реєстрації;
  - Не минуло 60 днів від дати попереднього трансферу (передачі).

f. Доменне ім'я заблоковано [6].

6. **Обставини, що унеможливають передачу домену.** За наявності нижченаведених обставин реєстратор зобов'язаний відхилити запит на трансфер доменного імені:

- a. ДІ є предметом розгляду відповідно до положень Єдиної політики вирішення спорів про доменні імена (UDRP, Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy) [7];
- b. ДІ є предметом розгляду в суді;
- c. ДІ є предметом розгляду відповідно до положень Політики вирішення спорів під час заміни реєстраторів (Transfer Dispute Resolution Policy, TDRP) [8];
- d. ДІ є предметом розгляду відповідно до Єдиної системи швидкого призупинення (Uniform Rapid Suspension System, URS);
- e. ДІ є предметом 60-денного процесу зі зняття блокування домену.

7. **Можливість подання скарги на безпідставність відмови в передачі.** Якщо реєстрант вважає, що запит на трансфер ДІ відхилено без достатніх на те підстав, він має право направити до ICANN офіційну скаргу.

Варто знати, що робити у разі виявлення несанкціонованого реєстрантом трансферу. Наприклад, перш за все, треба повідомити про це реєстратора. Він у разі неможливості самостійно вирішити таку проблему зможе ініціювати спір відповідно до положень Політики вирішення спорів під час зміни реєстраторів [9].

До речі, корпорація ICANN не має відповідних повноважень вимагати від реєстратора передачі ДІ іншому реєстратору або реєстранту, навіть у разі, якщо трансфер було здійснено неправомірно, наприклад, шляхом несанкціонованого доступу до електронної пошти реєстратора або до інших облікових даних такого суб'єкта.

Якщо інформація про реєстранта змінилася, її треба також оновити в базі даних Whois шляхом направлення відповідного звернення до реєстратора домену. Те ж саме стосується і випадків передачі ДІ новому реєстранту.

А що ж треба робити, якщо особа хоче отримати у розпорядження домен, який уже є зареєстровано іншим суб'єктом? Для цього треба попередньо домовитися з ним на взаємовигідних умовах, після чого вчинити одну з таких дій:

1. Укласти угоду з теперішнім власником реєстрації на ДІ;
2. Подати судовий позов проти власника реєстрації (за наявності відповідних підстав);
3. Вичекати сплину строку реєстрації ДІ (у разі не вчинення його подовження теперішнім власником);
4. Розпочати адміністративне провадження відповідно до Єдиної політики вирішення спорів про доменні імена (це можливо тільки у разі так званої «образливої реєстрації») [5, с. 10].

Отже, можна зробити висновок про те, що передача доменного імені, а точніше прав на його використання, є справою не з легких з огляду на її урегульованість здебільшого лише судовою та арбітражною практикою, що особливо характерно для України.

А втім, завдяки корпорації ICANN та її політиці в галузі регулювання доменних імен, а саме застосуванню Єдиної політики вирішення спорів про доменні імена, Політики вирішення спорів під час зміни реєстраторів та Єдиної системи швидкого призупинення питання трансферу ДІ на світовому рівні, є змога адекватно врегулювати відносини між реєстратором і реєстрантом доменних імен.

Висновки. Готуючись до передачі домену іншому реєстратору, треба брати до уваги окремі особливості такої процедури (зокрема, можливість блокування як самого домену, так і встановлення для нього правила «періоду блокування»).

Якщо ж виникає потреба у переоформленні прав на зайняте доменне ім'я, то необхідно звернутися до законних засобів здійснення такого заходу, яких зазвичай є чотири.

Література:

1. Серго А.Г. Основы права интеллектуальной собственности для ИТ-специалистов. Москва: ИУНТ Бином, 2011. 240 с.
2. What is ICANN Policy? Internet Corporation for Assigned Names and Numbers. URL: https://www.icann.org/policy#what_is_policy (дата звернення: 05.10.2018).
3. About WHOIS. Internet Corporation for Assigned Names and Numbers. URL: <https://whois.icann.org/en/about-whois> (дата звернення: 05.10.2018).
4. ICANN Bylaws. Internet Corporation for Assigned Names and Numbers. URL: <https://www.icann.org/resources/pages/governance/bylaws-en> (дата звернення: 05.10.2018).

5. Issues and Challenges Impacting Domain Name Registrants. ICANN. Los Angeles, 2018. Т. 1. 15 с.
6. Policy on Transfer of Registrations between Registrars. Internet Corporation for Assigned Names and Numbers. URL: <https://www.icann.org/resources/pages/policy-2012-03-07-en> (дата звернення: 05.10.2018).
7. Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy. Internet Corporation for Assigned Names and Numbers. URL: <http://www.icann.org/udrp/udrp-policy-24oct99.htm> (дата звернення: 05.10.2018).
8. Registrar Transfer Dispute Resolution Policy. Internet Corporation for Assigned Names and Numbers. URL: <https://www.icann.org/resources/pages/tdrp-2016-06-01-en> (дата звернення: 05.10.2018).
9. Points of Clarification Inter-Registrar Transfer Policy. Internet Corporation for Assigned Names and Numbers. URL: https://gnso.icann.org/sites/default/files/filefield_6405/transfer-denial-clarifications-23aug07.pdf (дата звернення: 05.10.2018).

Филинович В. В. Передача прав на доменное имя и его трансфер к другому регистратору

Аннотация. Научная статья посвящена освещению особенностей процедуры передачи прав на доменное имя и его переноса к другому регистратору доменных имен. Определяются особенности такого трансфера по общепринятым в мире правилам и порядку. Определяются случаи

возможности отказа в трансфере доменного имени к другому регистратору, и указываются пути получения прав на распоряжение доменным именем, которое зарегистрировано на другое лицо.

Ключевые слова: доменное имя, право интеллектуальной собственности, средства индивидуализации участников гражданского оборота, имущественные права на доменные имена, управление Интернетом, право промышленной собственности.

Filinovich V. Transfer of rights on a domain name and its transfer to another registrar

Summary. The scientific article is devoted to highlighting the features of the procedure for transferring rights on a domain name and its transfer to another registrar of domain names. The features of such a transfer are determined by the generally accepted rules and order. The cases of the possibility of refusal in the transfer of a domain name to another registrar are determined and the ways of obtaining rights to dispose of a domain name that is registered to another person are indicated.

Key words: domain name, intellectual property law, means of individualization of participants in civil turnover, property rights on domain names, Internet governance, industrial property law.